

Юбилей

Член-кореспондент Лъчезар Ангелов Петров навърши 70 години

Лъчезар Ангелов Петров е роден на 2 февруари 1939 г. в София. Завършва Химикотехнологичния институт (ХТИ), понастоящем Химикотехнологичен и металургичен университет, в София през 1962 г. Същата година постъпва на работа във ВНВУ „В. Левски“, Велико Търново, като преподавател по физикохимия, колоидна химия и физични методи в

аналитичната химия. През 1965 г. постъпва като редовен аспирант в Института по органична химия (ИОХ) при БАН. От 1969 г. е научен сътрудник и през същата година защитава дисертация за научната степен „кандидат на химическите науки“. През 1977 г. е избран за старши научен сътрудник II степен. От 1983 г. Л. Петров работи в Институт по кинетика и катализ (ИКК) на БАН, преименуван в Институт по катализ (ИК) през 1994 г. През 1988 г. придобива научната степен „доктор на науките“, а през следващата година е избран за старши научен сътрудник първа степен в същия институт. Специализира в Институт по катализ, Новосибирск (Русия, 1969 г.), Токийски технологичен институт, Токио (Япония, 1971 г.), Център за каталитични изследвания към Сумитомо Кемикълз, Ниихама (Япония, 1972 г.) и Бременски университет, Бремен (Германия, 1976 г.). Осъществява дългосрочни научни визити в САЩ, Германия, Испания, Израел, Франция, Китай, Бразилия, Саудитска Арабия, Замбия. През 2008 г. е избран за член-кореспондент (дописен член) на Българска академия на науките.

Последователно заема длъжностите научен секретар на Единния център по химия при БАН (1978–1988 г.), завеждащ секция „Кинетика на каталитични реакции“ в ИКК БАН (от 1983 г.), зам.-директор на ИКК и ИК (1983–1989 г.; 1995–1997 г.) и директор на ИКК и ИК (1989–1993 г.; 1997–2007 г.).

Научните интереси на чл.-кор. Л. Петров включват кинетика и механизми на хетерогенни каталитични

реакции на метални, оксидни и зеолитни катализатори в стационарни и нестационарни условия; приложение на катализа за опазване на околната среда: хидродесулфуриране на нефтени фракции, пълно окисление на органични вещества и въглероден оксид, редукция на NO_x газове, обезсерване на бензини, почистване на отпадъчни води от сулфиди; приложение на катализа в нефтохимията и нефтопреработването; методи за построяване на кинетични модели; осцилиращи реакции; дезактивация на катализатори; синтез и приложение на зеолити в катализа; приложен катализ: кинетични модели на промишлени каталитични процеси, разработване на промишлени катализатори, методи за изпитание на промишлени катализатори, автоматизация на кинетични системи за изследвания; керамични влакна: носители за катализатори, огнеупорни материали и добавки за композитни материали.

Основните научни приноси на чл.-кор. Лъчезар Петров са в следните области: математическо моделиране на кинетиката на хетерогенно каталитични реакции в стационарни и нестационарни условия, изучаване на механизма на хетерогенно-каталитични процеси, изучаване на състава, структурата и свойствата на хетерогенни катализатори, фотокатализ, разработване и внедряване на технологии за производство на промишлени катализатори, приборостроене и автоматизация на кинетичните изследвания.

Л. Петров разработва общ подход и програмно обезпечаване за моделиране на кинетиката на хетерогенни каталитични реакции в стационарни условия. Предлага нов подход за описание на дезактивацията на катализатори в дифузионната област на протичане на процесите, позволяващ в някои случаи увеличение на добивите в сравнение с тези в кинетичната област. За първи път наблюдава автоколебания в скоростта на процесите на окисление на мравчена киселина върху паладий-съдържащи катализатори, хидрогениране на нитробензен до анилин върху медни и никелови катализатори, окисление на етиленов оксид върху сребърен катализатор.

Лъчезар Петров предлага научно обосновани механизми за протичането на каталитични процеси като конфигурационна изомеризация, дехидрогениране и деутерообмен на циклопарафини, хидродесулфуриране на тиофен, окислително дехидрогениране и изомеризация на бутени, селективно окисление на етилен

до етиленов оксид, активация на метан и пропан, хидрогениране на нитробензен до анилин, хидрогениране на кротонов алдехид до бутанол.

Под ръководството на Л. Петров са синтезирани разнообразни метални, оксидни, сулфидни и зеолитни катализатори с приложение в нефтопреработването, нефтохимията и опазване на околната среда. Изучено е влиянието на различни фактори върху каталитичните свойства на катализаторите, включващи вида и структурата на носителя, физичните, химични и морфологични свойства на катализаторите и свойствата на нанесените метали.

Колектив с ръководител Л. Петров разработва нови фотокатализатори на основата на титанов диоксид за почистване на отпадъчни води и въздух в закрити помещения. Изучена е връзката между състава, метода на получаване и каталитичните свойства на фотокатализаторите. Разработен е фотокатализатор, нанесен на монолит и фотореактор, изпитан при промишлени условия.

Лъчезар Петров е един от създателите на националната програма „Кинетика и катализ“ и на българската промишленост за производство на промишлени катализатори. Под негово ръководство са разработени и са внедрени в практиката редица технологии за производство на промишлени катализатори и носители и на каталитични процеси за тяхното използване.

Л. Петров има определени приноси и в научното приборостроене. Ръководи химическата част от разработването на многоканална микропроцесорна система за събиране и обработка на хроматографска информация и участва активно в нейното внедряване в страната и в чужбина. Ръководи създаването на лабораторни каталитични реактори и на автоматизирана система за кинетични изследвания при атмосферно и високо налягане.

Участва активно в преподавателска и учебна дейност. Чете лекции във ВНБУ „В. Левски“, Велико Търново, в Химическия факултет на Софийски университет „Св. Кл. Охридски“, в Химическия факултет на Пловдивски университет „П. Хилендарски“. В чужбина чете лекции в Бременски университет, Бремен (Германия), Израелски технологичен институт „Технион“, Хайфа (Израел), Университета на Замбия, Лусака (Замбия), Европейски институт по химия, полимери, материали, Страсбург (Франция), Национален център по катализ, Китайска академия на науките, Далян (Китай), Федерален университет на Сан Карлос, Сан Карлос (Бразилия). В момента завежда катедра по катализ и чете лекции в Университет „Крал Абдулазис“, Джеда (Саудитска Арабия). Ръководител е на 11 докторанти, 7 хабилитирани сътрудници (вкл. един ст.н.с. I ст. и двама доктори на науките) и 8 специализанти от чужбина.

Чл.-кор. Лъчезар Петров е автор и съавтор на около 260 научни труда, 8 книги, два учебника и на 20 патента и авторски свидетелства. Научните му постижения

намират широк международен отзвук и признание. Цитирани са около 1000 пъти. С негово участие са разработени и внедрени 27 технологии за получаване на катализатори, носители за катализатори, адсорбенти, каталитични технологии и научни прибори. В голяма част от случаите той е ръководител на работните колективи.

Чл.-кор. Л. Петров е член на редколегиите на 6 международни и 3 български списания. В продължение на 10 години е главен редактор на списание „Химия и индустрия“. Редактор е на 9 книги с трудове на международни симпозиуми, бил е поканен редактор в международни списания.

От 1992 г. Л. Петров е член на Руската академия за природни науки. Три пъти е рецензент на Нобеловия комитет по химия, 3 пъти на Академията на науките на третия свят, на международни и национални фондации, на Европейската научна фондация, на много международни списания и на докторски дисертации във Франция, Швеция и Финландия.

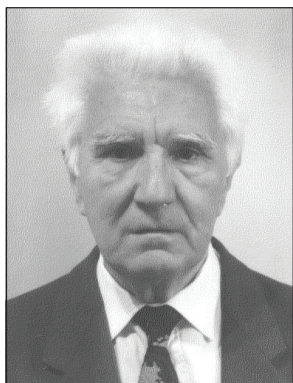
Член е и зам.-председател (1996–2007 г.) на Съюза на химиците в България, от 1992 г. е председател на Клуба на българските каталитици, от 1993 г. е член на Съвета на Европейската федерация на каталитичните дружества (EFCATS) и член на Изпълнителното му бюро (2003–2005 г.). Членува и в Съвета на Международната федерация на каталитичните дружества (IACS) от 1996 г. Международен експерт е на Международния център за наука и висши технологии, ICS-UNIDO Триест (1997–2005 г.), вицепрезидент е на Балканската асоциация по опазване на околната среда (B.EN.A) и съпредседател на нейния българския клон, член е на Международния надзорен комитет на State Key Laboratory of Catalysis, Китайска академия на науките, Далян, Китай (от 2006 г.).

Член е на организационни комитети на повече от 70 международни форуми, включително многократно на европейските и международни конгреси по катализ, председател е на Организационния комитет на проведения през 2005 г. в София Седми европейски конгрес по катализ.

Чл.-кор. Лъчезар Петров е кавалер на ордените „Кирил и Методи“ и „1300 години българска държава“. Носител е на златен медал от Пловдивския международен панаир 1980 г., сребърен медал на ДКНТП, бронзов медал от Българския патентен институт, възпоменателен медал „25 години ВХТИ Бургас“, златен медал „Проф. д-р Асен Златаров“ на Федерацията на научно-техническите съюзи, златна значка на Федерацията на научно-техническите съюзи, Почетен медал на БАН „Марин Дринов“ с лента и на много международни награди. Избран е за Почетен член на Съюза на химиците в България.

Честит юбилей!

Ч. Бонев

Инж. Найден Найденов на 80 години

В началото на октомври т.г. един от най-заслужилите и най-дейни членове на Съюза на химиците в България инж. Найден Христов Найденов навърши 80 години. Кръглата годишнина го завари на неговия пост – секретар на съюза. При това все така деен, експедитивен и предприемчив, какъвто бе още когато пое тази длъжност. Няма да бъде преувеличено да се каже, че инж. Найденов се превърна в емблематична личност на съюза благодарение на изключителната си работоспособност, организираност, отзивчивост и готовност да бъде в помощ на всеки. Към тези ценни качества за заемания пост трябва да добавим и висока ерудиция на химик, инженер и икономист, услужлива, силна памет, стенографска сръчност и компютърна грамотност. Ако трябва да търсим противоположност на ленивия и неслужлив чиновник, ще е трудно да намерим по-добър пример от инж. Найденов.

Инж. Найден Христов Найденов е роден на 1 октомври 1929 г. в Ябланица. От 1936 до 1942 г. учи в местното основно училище, а през учебната 1942/43 година чрез национален конкурс е приет в прогимназията за даровити деца в София. През 1947 г. завършва с пълно отличие гимназията в Ябланица. Същата година е вече студент в Държавната политехника в София по специалността „Индустриална химия“. Второто си висше образование по специалността „Икономика на промишлеността“ във Висшия икономически институт в София завършва през 1965 г.

Инж. Найден Христов Найденов е роден на 1 октомври 1929 г. в Ябланица. От 1936 до 1942 г. учи в местното основно училище, а през учебната 1942/43 година чрез национален конкурс е приет в прогимназията за даровити деца в София. През 1947 г. завършва с пълно отличие гимназията в Ябланица. Същата година е вече студент в Държавната политехника в София по специалността „Индустриална химия“. Второто си висше образование по специалността „Икономика на промишлеността“ във Висшия икономически институт в София завършва през 1965 г.

От 1953 до 1960 година работи като проектант и ръководител на проектантска група. Негови и на неговия колектив са проектите на построените и пуснати в експлоатация следните по-важни обекти: цех за кристална гликоза в ДИК „Гео Милев“ на гара Искър, модернизация и интензификация на производството на сярна киселина от 10 на 40 хил. т. годишно в СХК „Димитровград“, разширение на содовото производство I и II етап, цех за сода каустик към производството на хлор в Девня, цех за азобагрила в химическия завод в Костенец.

От 1960 до 1990 г. работи в министерствата, които ръководят дейността на химическата промишленост у нас, като главен специалист, главен инженер, началник на отдел, секретар на Координационния съвет за химизация на народното стопанство и директор на направление „Стратегия на развитие на химическата промишленост и химизация на народното стопанство“. Организира и участва в разработване на предпланови технико-икономически разработки и програми за развитие и повишаване ефективността на химическата промишле-

ност. Не по-малко важна е неговата дейност в областта на международното сътрудничество, насочена към създаване на нови производства и задоволяване на потребностите на страната от химически продукти, изделия и препарати. Като ръководител на работна група по неорганични продукти подготвя предложението и участва в подготовката на строителството на завода за калцинирана сода в Девня.

Същевременно инж. Н. Найденов е участвал много активно и в разработването на 11 научноизследователски теми, съвместно с колеги от НИС към ВХТИ (ХТМУ), Централния институт по химическа промишленост, Института по икономика и управление, Института по международно сътрудничество, Министерство на околната среда и др.

Значителна е неговата преподавателска дейност като учител в гимназията в Ябланица, лектор в различни курсове за следдипломна квалификация на специалисти от химическата промишленост, преподавател в Екологичния център към ВХТИ (ХТМУ) в София и др.

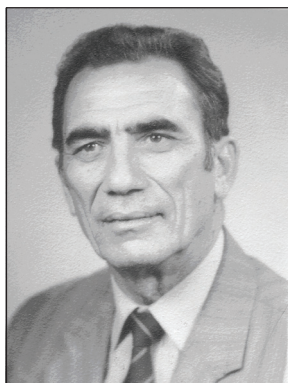
Инж. Н. Найденов е автор и съавтор на голям брой книги и учебници. Автор е на 12 брошури и обзори и на твърде голям брой статии, намерили място в сп. „Химия и индустрия“, сп. „Наука“, сп. „Списание на БАН“, „Бюлетин на БАН“ и др. Дългогодишен деен сътрудник е на в. „Наука и общество“.

Наред с богатата си разнообразна професионална дейност инж. Н. Найденов развива и много активна обществена и научно-организационна дейност. Вече почти две десетилетия носи на плещите си товара на един от основните и незаменими организатори на национални, регионални и международни научни конгреси, конференции и симпозиуми. Член е на редакционната колегия на сп. „Химия и индустрия“ от 1974 г., т.е. вече 35 години, а понастоящем е заместник-главен редактор и един от най-изявените автори на аналитични и обзорни статии и информационни материали. През периода 1970–1984 г. е член, а по-късно и председател на редакционния съвет на редакция „Химия и металургия“ към държавното издателство „Техника“. Членува и в редица управителни и консултативни съвети. Понастоящем е член на управителните съвети на Федерацията на научно-техническите съюзи и на Съюза на химиците в България.

Богатата и разностранна дейност на инж. Найден Христов Найденов е получила много висока обществена оценка. Награден е с два златни и един сребърен орден на труда и още 14 медала и отличия. В състезание с действащи министри и национално известни творци, по предложение на група академици съвсем наскоро инж. Найденов бе удостоен с едно от най-високите отличия на БАН – почетния знак „За заслуги към БАН“.

Честита кръгла годишнина и на многая лета!

Д. Клисурски

Инж. Цвятко Ангелов Младенов на 85 години

Цвятко Ангелов Младенов е роден на 20 април 1924 г. в с. Бутан, община Козлодуй. През 1943 г. завършва гимназията в Оряхово с пълно отличие и постъпва в 36-ти полк в Оряхово на редовна военна служба. Приет е и завършва Школата за запасни офицери в Горна баня. През нощта на 9.09.1944 г. като фелдфебел-школьник служи в частта,

която охранява военното министерство. Като заместник взводен командир участва в боевете при Страцин, където е ранен. През 1945 г. с конкурс е приет за студент по индустриална химия в Държавната политехника в София. Той е един от първите инженер-химици завършили в България.

След дипломирането си инж. Ц. Младенов работи като главен инженер в завода за етернит в Димитровград, където внедрява мокро безпрахово развлякване на азбест и конвейрно отлежаване на тръби. След това е главен инженер на циментовия завод „Вулкан“ в Димитровград, където за изпичане на клинкера в пещите заменя ниско калоричните маришки въглища с мазут.

Трудовата дейност на инж. Ц. Младенов продължава като директор на циментовия завод в с. Бели Извор край Враца. Там като гориво прилага природния газ, получаван от Чирен. След това в продължение на 12 години е първи заместник-генерален директор на ДСО „Циментова промишленост и вародобив“. За развитието на отрасъла работи съвместно с проектантския институт „Заводпроект“ и Института по строителни материали. От 1984–1986 г. работи в корпорация „Строителни материали“ и Министерството на строежите. След това две години ръководи група български специалисти за оказване помощ в производството на най-големия циментов завод в г. Тартус (Сирия).

След 1989 г. във връзка с приватизацията завършва курс към Министерството на строежите и работи като експерт за оценка на недвижимо имущество. Той е съавтор на два тома „Ръководство за производство на цимент“. В това ръководство за първи път са публикувани най-новите декарбонизатори при производството на клинкер, с което се увеличава производителността на пещните агрегати. През 1996 г. те са приложени в циментовия завод в с. Бели Извор.

За принос в развитието на циментовата промишленост и производството на строителни материали в България е награждаван с държавни отличия и най-високото от тях е ордена „Народна Република“.

Като директор на циментовия завод в с. Бели Извор и председател на окръжната организация на научно-техническите съюзи във Врачански окръг има значителен принос в строителството на Дома на техниката във Враца. Като пенсионер инж. Ц. Младенов активно участва в работата на сборното дружество на химиците в София.

Управителният съвет на Съюза на химиците в България поздравява инж. Цвятко Ангелов Младенов с неговата 85-та годишнина и му желае здраве, творческо дълголетие и още много радости от живота.

Честито!

Н. Найденов

Съюзът на химиците в България честити навършени кръгли годишнини на следните свои членове:

Михаил Маринов Будоров	2.09.1924 г.
Найден Христов Найденов	1.10.1929 г.
Рашко Илиев Радев	16.12.1929 г.
Васил Георгиев Берберски	23.08.1934 г.
Любомир Антонов Бояджиев	16.11.1934 г.
Николета Ангелова Касабова	19.08.1939 г.
Божана Георгиева Желязкова	13.11.1939 г.